

[Kristian Nygaard.]

sig fortræffeligt til udstykning, fordi jord og bygninger så kan komme til at ligge langt bedre i forhold til hinanden, end det nu er tilfældet, og der må vel kunne findes en form for denne udstykning, så man ikke går menighedernes rettigheder for nær.

Når man færdes i de sønderjyske landsdele, ser man straks, at der er langt mellem hjemmene, særlig i egnen mellem Ribe og Tønder, og da det ofte er fremhævet, at det ville være af overordentlig stor værdi, også for danskhedens vækst og udvikling dernede, at der rejses et stort antal danske hjem på landet, vil jeg gerne henstille til den højtærede landbrugsminister, at man snarest iværksætter en storstilet udstykning af de store udstykningsmodne arealer, som staten råder over i Sønderjylland. Hvis man overfor et sådant krav henviser til manglende bygningsmaterialer, mener jeg, det bør overvejes, om en anden fordeling af byggematerialer mellem by og land ikke bliver nødvendig. En tur gennem Sønderborgs udkanter, som jeg sammen med byens borgmester foretog for få måneder siden, gav absolut ikke indtryk af, at der er mangel på bygningsmaterialer her i landet. Det var dejligt at se den stærke tilvækst af byen, der her rejste sig; men der er så sandelig god plads for en lignende tilgang af nye hjem på landet; og det er denne tilgang, folket venter på og trænger til.

Johs. Larsen: I tilknytning til de betragtninger, der her i tinget er kommet til orde vedrørende den økonomiske genrejsning i Danmark, vil jeg gerne overfor tinget og overfor den høje regering, som har den politiske ledelse i denne sag, give udtryk for synspunkter, som de må tage form hos dem, der har deres ståsted og virke indenfor den landøkonomiske del af vort produktionsliv.

Uanset regeringens politiske farve er der lige siden krigens afslutning fra regeringshold blevet appelleret til befolkningen om at have opmærksomheden henledt på genopbygningsproblemet, og der er blevet kaldt på øget arbejdsindsats fra befolkningens side. I alle disse år har vi paradoksalt nok haft fuld beskæftigelse og lidt til. Når det alligevel er gået utilfredstillende med genopbygningen, må det da bero på, at arbejdskraften er sat ind på forkerte steder, eller at arbejdsindsatsen har været for ringe. Den mulighed foreligger også, at begge forhold har gjort sig gældende.

Til belysning af spørgsmålet om arbejdskraftens placering foreligger der et stati-

stisk materiale. Landbruget har således i løbet af de sidste 10 år afgivet ca. 83 000 helårsarbejdere. Afgangen har ikke fulgt en jævn linie, men har været i særlig grad følelig i de år, der er gået siden krigens afslutning. En del af denne afvandring er placeret på det udenlandske arbejdsmarked, men langt den største del har fundet arbejdsmæssig placering i den danske industrivirksomhed, og det er da også lykkedes at hæve dansk industris produktivitet meget væsentligt i de år, der er gået siden krigens ophør. Produktionsindeks fra 1938 for industrien ligger på 109, når produktionen i 1935 sættes til 100. I 1946 er produktionsindekset 110, i 1947 122, og i første halvdel af 1948 ligger produktionsindekset for industrivirksomhed på 134. Men for landbrugets vedkommende har udviklingen formet sig helt anderledes. Når vi sætter landbrugets produktion i 1935 til 100, var produktionen i 1946 77, i 1947 76 og i første halvdel af 1948 72.

Denne skævhed i den erhvervsmæssige udvikling er efter min opfattelse en meget væsentlig årsag til forhalingen af genopbygningen. Det har været muligt at afse valuta og erhverve råstoffer til udbygningen af industrivirksomhed, men den produktion, der fremkommer heraf, har i hovedsagen givet sig udtryk i stigende indre forbrug af disse varer. Industriens eksporterende evne er ikke steget i takt med den ekspansion, erhvervet iøvrigt udviser. Følgelig udebliver efterhånden mulighederne for en fortsat udvikling; før eller senere må industriens produktivitet og beskæftigelsesmæssige evne standse, såfremt vi ikke samler kræfterne om en forøgelse af landbrugets produktivitet. I et arbejde herfor ligger den virksomste indsats for en konsolidering af den allerede opnåede genopbygning og for en videre udvikling af denne.

Indtil nu har det ikke været muligt at genskabe landbrugets førkrigstidsproduktion. Råvarerne dertil har ikke kunnet erholdes, og de herskende prisforhold tillige gjorde det til en nationaløkonomisk tvivlsom forretning at forcere udviklingen. Nu er efter min opfattelse tidspunktet inde for et fremskud. Råvarerne er rigeligere tilstede, og prisforholdet ligger gunstigere for os end på noget andet tidspunkt siden krigens afslutning. Fra 1940 og indtil nu har landbruget måttet indstille sig på at afpasse sit dyriske produktionsapparat efter landbrugets høst alene, og den ringe høst i 1947 nødvendiggjorde en betydelig reduktion af vor husdyrbestand. Sammenlignet med førkrigstiden manglede vi ved midten af